

Chive is a member of the Allium family (Alliaceae) which includes other crops such as eschallot, onion, garlic, leek and bunching onion. The chive is the most widely distributed of the Allium species. The crop is a perennial, but in Guyana it is cultivated as an annual where the entire plant is harvested after an eight week growing cycle. Compared to onions and other alliums, chives have a strong tillering habit, forming dense clumps without well-formed bulbs.

Ang chive ay miyembro ng pamilyang Allium (Alliaceae) na kinabibilangan ng iba pang pananim tulad ng eschallot, sibuyas, bawang, leek at bungkos na sibuyas. Ang chive ang pinakamalawak na ipinamamahagi sa mga species ng Allium. Ang pananim ay isang pangmatagalan, ngunit sa Guyana ito ay nilinang bilang isang taunang kung saan ang buong halaman ay inaani pagkatapos ng isang walong linggong paglaki. Kumpara sa mga sibuyas at iba pang allium, ang mga chives ay may malakas na gawi sa pagbubungkal, na bumubuo siksik na kumpol na walang mahusay na nabuo na mga bombilya.

Chives are grown mainly to satisfy the domestic market in Guyana. The herb has culinary and medicinal properties. The fresh leaves are used for making herbal butters and vinegar as well as a flavouring in salads, soups and soft cheeses. Chives contain some iron and vitamins and can be used as mild antibiotics and laxative. The plants can also be grown for their attractive pinkish to mauve fragrant flowers.

Ang mga chives ay pangunahing pinalago upang masiyahan ang domestic market sa Guyana. Ang damo ay may culinary at medicinal properties. Ang mga sariwang dahon ay ginagamit para sa paggawa ng mga herbal na mantikilya at suka pati na rin ang pampalasa sa mga salad, sopas at malambot na keso. Ang mga chives ay naglalaman ng ilang bakal at bitamina at maaaring gamitin bilang banayad na antibiotic at laxative. Ang mga halaman ay maaari ding palaguin para sa kanilang kaakit-akit na pinkish hanggang mauve na mabangong bulaklak.

Cultivation Soil

Chives are tolerant to a wide range of soil conditions but fertile, well-drained medium loams with a pH of 6.0 - 7.0 are generally considered most suitable. Sandy soils can also be used if organic matter (30-40 tons/ha) is incorporated. Clay soils need good drainage as well as organic matter (well-rotted pen manure) to improve the soil structure and fertility.

Ang mga chives ay mapagparaya sa isang malawak na hanay ng mga kondisyon ng lupa ngunit ang mataba, well-drained medium loams na may pH na 6.0 - 7.0 ay karaniwang itinuturing na pinakaangkop. Ang mga mabuhanging lupa ay maaari ding gamitin kung ang mga organikong bagay (30-40 tonelada/ha) ay isasama. Ang mga clay soil ay nangangailangan ng magandang drainage pati na rin ang organikong bagay (well-rotted pen manure) upang mapabuti ang istraktura at pagkamayabong ng lupa.

Land preparation

Chive is a shallow rooted crop (25-30 cm), so land preparation should not be deep. For virgin lands, plough the land twice down and across the field, to a depth of 20-25 cm, and harrow to obtain a fine tilth. Form beds 120 cm wide and 20 cm high. For continuously cultivated lands, fork and rake the land before planting.

Ang chive ay isang mababaw na ugat na pananim (25-30 cm), kaya hindi dapat malalim ang paghahanda ng lupa. Para sa mga lupang birhen, araruhin ang lupa nang dalawang beses pababa at sa kabila ng bukirin, sa lalim na 20-25 cm, at suyuin upang makakuha ng pinong tilth. Bumuo ng mga kama na 120 cm ang lapad at 20 cm ang taas. Para sa mga lupang patuloy na sinasaka, tinidor at kaskasin ang lupa bago itanim.

Planting Time and Method (Oras at Paraan ng Pagtatanim)

Although chives can be propagated from seeds, this method is not suitable for commercial cultivation because of the long crop cycle (11-15 weeks). The propagation of chives vegetatively by division of existing clumps of bulbs is the common practice. A spacing of 10 cm within rows and 10 cm across rows should be maintained.

Bagama't maaaring palaganapin ang chives mula sa mga buto, ang pamamaraang ito ay hindi angkop para sa komersyal na paglilinang dahil sa mahabang cycle ng pananim (11-15 na linggo). Ang pagpaparami ng chives vegetatively sa pamamagitan ng paghahati ng mga umiiral na kumpol ng mga bombilya ay ang karaniwang kasanayan. Dapat panatilihin ang isang spacing na 10 cm sa loob ng mga row at 10 cm sa mga row.

In the recommended spacing, two bulbs should be planted per hole. Thus to plant an area of $0.65~\text{m}^2$, the quantity of bulbs required is 0.45~kg. For one hectare of pure stand chives, 6923~kg of planting material will be required.

Sa inirerekumendang espasyo, dalawang bombilya ang dapat itanim sa bawat butas. Kaya upang magtanim ng isang lugar na 0.65 m2, ang dami ng mga bombilya na kinakailangan ay 0.45 kg. Para sa isang ektarya ng purong stand chives, 6923 kg ng planting material ang kakailanganin.

Fertiliser Application (Pataba)

Fertiliser needs are related directly to the type and nutrient status of the soil. It is essential therefore that a soil analysis be conducted so that a precise recommendation for fertilizer application can be provided.

Ang mga pangangailangan ng pataba ay direktang nauugnay sa uri at katayuan ng sustansya ng lupa. Napakahalaga kung gayon na magsagawa ng pagsusuri sa lupa upang makapagbigay ng tumpak na rekomendasyon para sa paglalagay ng pataba.

In the absence of a soil analysis, the following is an approximate guide. Apply compound fertiliser (15:15:15) at the rate 414.7 kg/ha two weeks after planting. Apply urea at a rate of 138 kg/ha and muriate of potash at a rate of 103.6 kg/ha six weeks after planting.

Sa kawalan ng pagsusuri sa lupa, ang sumusunod ay isang tinatayang gabay. Maglagay ng tambalang pataba (15:15:15) sa rate na 414.7 kg/ha dalawang linggo pagkatapos itanim. Lagyan ng urea sa rate na 138 kg/ha at muriate ng potash sa rate na 103.6 kg/ha anim na linggo pagkatapos itanim.

Irrigation

Chives respond well to regular irrigation, especially in the dry seasons. Watering in the morning is highly recommended.

Ang mga chives ay mahusay na tumutugon sa regular na patubig, lalo na sa mga tagaraw. Ang pagtutubig sa umaga ay lubos na inirerekomenda.

Insect Pests and Their Control

Chive is subject to pest attacks like any otFertiliser needs are related directly to the type and nutrient status of the soil. It is essential therefore that a soil analysis be conducted so that a precise recommendation for fertilizer application can be provided. Contact NARI for all soil analysis and fertilizer recommendations

her crop. Daily inspection is recommended for insect pests. This should be done in the early morning or late afternoon. Apply insecticides only when the pests are present at levels that can reduce returns of the crop.

1. Leafminer

Economically, this is the most important pest affecting chive cultivation on the coast. This pest occurs year-round and it indiscriminately attacks plants of all stages of the crop cycle. Serious infestation causes yellowing, and subsequently browning of infected leaves

2 Crickets

Mole crickets, are present year-round and attack the crop indiscriminately. Crickets bite through the pseudo stem of the chive destroying the entire plant. This is common during the first two weeks of planting.

Harvesting (Pag-aani)

The entire plant can be harvested six to eight weeks after planting. Always harvest early in the morning to prevent the subjection of plants to heat stress. The leaves should be crisp, clean and relatively free from discoloration. Remove all diseased, pest infected or damaged and yellow leaves. The roots should be thoroughly washed to remove all soil particles. The material should then be weighed and tied

into the market-required bunches [usually 0.45 kg (1 lb)]. Burn all diseased and pest-infected post harvest waste. Disease free wastes can be used as mulch for other crops.

Ang buong halaman ay maaaring anihin anim hanggang walong linggo pagkatapos itanim. Laging mag-ani ng maaga sa umaga upang maiwasan ang pagpapailalim ng mga halaman sa init ng stress. Ang mga dahon ay dapat na malutong, malinis at medyo walang pagkawalan ng kulay. Alisin ang lahat ng may sakit, nahawaan ng peste o nasira at dilaw na mga dahon. Ang mga ugat ay dapat na lubusan na hugasan upang alisin ang lahat ng mga particle ng lupa. Ang materyal ay dapat pagkatapos ay timbangin at itali sa mga bungkos na kinakailangan sa merkado [karaniwang 0.45 kg (1 lb)]. Sunugin ang lahat ng may sakit at peste na basura pagkatapos ng ani. Maaaring gamitin ang mga basurang walang sakit bilang mulch para sa iba pang pananim.